

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ

privind instituirea unei măsuri cu caracter temporar de combatere a creșterii excesive a prețurilor la unele produse agricole și alimentare

Având în vedere agresiunea militară a Rusiei împotriva Ucrainei care a determinat creșterea prețului pe piață a energiei și gazelor naturale, și a condus la efecte negative majore asupra prețului resurselor materiale utilizate în agricultură, precum îngrășăminte chimice, combustibili și pesticide, aceste creșteri au un impact direct asupra securității alimentare și a accesibilității prețurilor alimentelor la nivel mondial.

Luând în considerare creșterea costurilor de producție la niveluri nesustenabile și implicit a prețurilor pe piață a produselor agricole primare și a produselor alimentare procesate care au condus la majorarea prețurilor unor produse agricole și agroalimentare de bază, determinând scăderea puterii de cumpărare a populației.

Având în vedere că prețurile alimentelor procesate și-au accelerat consistent și generalizat ritmul de creștere de-a lungul anului 2022, pe fondul evoluțiilor pe piețele materiilor prime energetice și agroalimentare.

Luând în considerare că în cursul anului 2022, toate produsele principale alimentare de baza, precum zahăr, ulei, cartofi, lapte, ouă, carne, pâine, legume, fructe, au înregistrat scumpiri semnificative, care se mențin și în prezent și produc distorsiuni pe piața produselor agricole și alimentare, cu impact negativ major asupra nivelului consumului și a puterii de cumpărare a consumatorilor finali, cu afectarea siguranței și securității alimentare a populației.

Ținând cont că în cursul anului 2023, în luna februarie, indicii prețurilor de consum la principalele mărfuri alimentare, publicați de către Institutul Național de Statistică, au semnalat creșteri de prețuri față de lunile decembrie 2022 și ianuarie 2023.

Luând în considerare că în vederea asigurării hranei pentru populație, a menținerii și creșterii numărului de locuri de muncă și asigurării securității alimentare este necesară reglementarea fără întârziere a acestor aspecte și ținând seama că nepromovarea în regim de urgență a prezentului act normativ poate avea impact negativ asupra puterii de cumpărare a populației, stării de sănătate a acesteia și implicit asupra producătorilor prin scăderea cererii pe piață, întreruperea contractelor și a proiectelor existente.

Luând în considerare faptul că statul are obligația de a crea condiții necesare pentru asigurarea calității vieții, prin punerea la dispoziția populației de hrană suficientă și nutritivă, pe de o parte, și de a menține și crește numărul de locuri de muncă, pe de altă parte, nepromovarea în regim de urgență a proiectului de act normativ ar crea un impact negativ asupra siguranței, stabilității și sănătății populației.

Luând în considerare obligația statului de a lua măsuri de dezvoltare economică și de protecție socială de natură să asigure un nivel de trai decent, promovarea în regim de urgență a proiectului de act normativ, ar contribui în mod semnificativ la valorificarea tuturor factorilor de producție.

Având în vedere că creșterea abruptă a prețurilor alimentelor produce dezechilibre majore între cerere și ofertă pe piața produselor agroalimentare, fiind o disfuncționalitate evidentă a pieței, resimțită și de consumatorul final, deosebit de vulnerabil, ceea ce impune luarea unor măsuri urgente cu caracter temporar în vederea limitării acestor efecte.

Întrucât elementele prezentate definesc un context excepțional și vizează interesele economice ale României, având în vedere că statul este obligat să ia măsuri pentru asigurarea continuității activității economice,

În considerarea faptului că aceste elemente vizează interesul general public și constituie situație de urgență, extraordinară, a cărei reglementare nu poate fi amânată, a fost necesară promovarea proiectului de Ordonanță de urgență privind instituirea unei măsuri cu caracter temporar de combatere a creșterii excesive a prețurilor la unele produse agricole și alimentare.

În temeiul art. 115 alin.(4) din **Constituția României**, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență

Art. 1 Prezenta ordonanță de urgență instituie pentru sectorul agricultură și industrie alimentară, o măsură cu caracter temporar în vederea combaterii a creșterii excesive a prețurilor la unele produse agricole și alimentare.

Art. 2 Măsura cu caracter temporar de combatere a creșterii excesive a prețurilor se aplică tuturor operatorilor economici înregistrați în România, indiferent de forma de organizare, pe întreg lanțul de producție, import, comerț intracomunitar, distribuție și vânzare cu amănuntul, pentru produsele agricole și alimentare prevăzute în anexă.

Art. 3 (1) Măsura cu caracter temporar de combatere a creșterii excesive a prețurilor, constă în limitarea adaosurilor comerciale practicate pentru produsele prevăzute în anexă, după cum urmează:

a) cota de adaos comercial practică de procesator este de maximum 20%, față de costul de producție al produsului, calculat potrivit reglementărilor contabile în vigoare, respectiv Legea contabilității nr. 82/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în care sunt incluse cheltuielile directe și indirecte;

b) cota de adaos comercial practică în mod cumulativ pe întreg lanțul de distribuție, indiferent de numărul distribuitorilor de pe lanț, este de maximum 5%, față de prețul de achiziție la care se adaugă cheltuielile operaționale;

c) cota de adaos comercial practică de comerciant la vânzarea cu amănuntul și cash&carry este de maximum 20%, față de prețul de achiziție, la care se adaugă cheltuielile directe și indirecte ale comerciantului; în cota de adaos comercial de maximum 20% vor fi incluse și remizele și risturnele, prevăzute în art. 3 pct. 6 din Legea nr. 81/2022 privind practicile comerciale neloiale dintre întreprinderi în cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentar.

(2) Procedura de formare a prețului la raft pentru produsele prevăzute în anexă trebuie să fie unitară atât pentru produsele marcă privată ale producătorilor cât și pentru produsele marcă proprie ale comerciantului.

(3) Comercializarea produselor din anexă, pe perioada de aplicare a prezentei ordonanțe de urgență, se face doar cu prezentarea dovezilor de către operatorii economici prevăzuți la art. 2 cu privire la valoarea adaosului comercial aplicat produselor vândute. În cazul vânzărilor succesive între persoanele prevăzute la alin. (1) lit. b) comercializarea produselor din anexă se face doar cu prezentarea dovezilor valorii adaosului comercial cumulativ.

(4) Dovezile prevăzute la alin. (3) constau în declarații pe propria răspundere semnate de reprezentanții legali ai operatorilor economici prevăzuți la alin.(3) sau de alte persoane împuternicite în acest scop.

Art. 4 Adaosurile comerciale se aplică la valoarea fără TVA a produselor agricole și alimentare prevăzute în anexă.

Art. 5 Contractele comerciale aflate în desfășurare ale căror termene și condiții sunt contrare prevederilor prezentei ordonanțe de urgență vor fi modificate în mod corespunzător în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei Ordonanțe de urgență.

Art. 6 Unitățile emitente de tichete de masă, cadou și sociale, inclusiv cele emise prin Programul Sprijin pentru România, indiferent de modalitatea prin care tichetele sunt emise, electronic sau hârtie, și de tipul acestora, pot aplica comercianților la momentul decontării lor un comision de maximum 1%.

Art. 7 (1) Nerespectarea cotelor de adaos comercial prevazute la art. 3 alin. (1) de către procesatori, distribuitori sau comercianți la vânzarea cu amănuntul și cash&carry, constituie contravenție, dacă nu a fost săvârșită în astfel de condiții încât, potrivit legii penale, să constituie infracțiune.

(2) Prin derogare de la prevederile art. 8 alin. (2) lit. a) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea 180/2002, cu modificările și completările ulterioare, contravenția prevăzută la alin. (1) se sancționează cu amendă de la 100.000 lei la 2.000.000 lei.

(3) Constatarea contravenției prevăzute la alin. (1) și aplicarea sancțiunii prevăzute la alin. (2) se fac de către Autoritatea Națională de Administrare Fiscală, prin organele de control abilitate ale structurilor subordonate și de către Consiliul Concurenței, după caz.

(4) În măsura în care prezenta ordonanță de urgență nu dispune altfel, contravenției prevăzute la alin. (1) îi sunt aplicabile prevederile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 8 Prezenta ordonanță de urgență se aplică pentru o perioadă de 90 de zile de la data intrării acesteia în vigoare.

Art. 9 Persoanele prevăzute la art. 3 au obligația, ca pe perioada de aplicare a prezentei ordonanțe de urgență să asigure în cantități suficiente a produselor prevăzute în anexă.

Art. 10 Prevederile prezentei ordonanțe de urgență intră în vigoare la 30 de zile de la data publicării, cu excepția prevederilor art. 5 care intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PRIM-MINISTRU

Ion-Marcel CIOLACU

Lista de produse agricole și alimentare

1. Pâine albă simplă cu gramaj cuprins între 300-500 grame, fără specialități
2. Lapte de vacă de consum 1L, grăsime 1,5% cu excepția UHT
3. Brânză telemea de vacă vrac
4. Iaurt simplu din lapte de vacă, 3.5% grăsime, cu gramaj maxim 200 grame
5. Făină albă de grâu "000" 1 Kg
6. Mălai 1 kg
7. Ouă de găină calibrul M 10 buc.
8. Ulei de floarea-soarelui 1L
9. Carne proaspătă pui*
10. Carne proaspătă porc**
11. Legume proaspete vrac***
12. Fructe proaspete vrac****
13. Cartofi proaspeți albi vrac
14. Zahăr alb tos 1 Kg

* Carne pui, în aplicarea prezentei ordonanțe de urgență, înseamnă: pui întreg, tacâmuri de pui, pulpe pui întregi cu os și aripi pui, varianta standard

** Carne porc, în aplicarea prezentei ordonanțe de urgență, înseamnă: carne porc lucru, pulpă porc cu os și fără os, spată de porc

***Legume proaspete vrac, în aplicarea prezentei ordonanțe de urgență, înseamnă: roșii, ceapă, castraveți, fasole uscată, morcovi, ardei gras Bianca și ardei kapia.

**** Fructe proaspete vrac, în aplicarea prezentei ordonanțe de urgență, înseamnă mere roșii și mere golden, prune, pepene roșu, struguri de masă